

บันทึกท้ายพระราชกำหนด

พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจ ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรีได้ประกาศใช้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจ ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๓๐ ก วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓ จากนั้นคณะรัฐมนตรีนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓ ซึ่งในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงวันอาทิตย์ที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติอนุมัติพระราชกำหนดฉบับดังกล่าว และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติอนุมัติพระราชกำหนดฉบับดังกล่าว ส่งผลให้พระราชกำหนดดังกล่าวมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๓๐ ก วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓ หน้า ๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ส่งผลกระทบในวงกว้าง และมีแนวโน้มรุนแรงมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องมีมาตรการในการให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจซึ่งเป็นภาคธุรกิจที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจ โดยการให้สินเชื่อเพิ่มเติมเพื่อเสริมสภาพคล่องรวมถึงการชะลอการชำระหนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ประกอบการวิสาหกิจที่คาดว่าจะลดลงอย่างรุนแรงจากผลกระทบของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งมาตรการดังกล่าวต้องมีการดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อป้องกันมิให้ภาคธุรกิจเกิดสภาวะการขาดสภาพคล่องหรือผิมนัดชำระหนี้และอาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินและการทำหน้าที่ด้านสินเชื่อของสถาบันการเงิน อันอาจกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะทำให้ปัญหาทวีความรุนแรงและยากต่อการแก้ไขในภายหลัง จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ที่จะต้องให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจ ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๒ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามศัพท์ ในพระราชกำหนดนี้ ได้แก่ (มาตรา ๓)

“ผู้ประกอบการวิสาหกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

“วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” หมายความว่า วิสาหกิจที่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงิน แต่ละแห่งไม่เกิน ๕๐๐ ล้านบาท และไม่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มธุรกิจที่มีลักษณะตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนด

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินซึ่งประกอบธุรกิจให้สินเชื่อ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการจ่ายเงินชดเชย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

๒. กำหนดให้เพื่อบรรเทาผลกระทบอันเกิดจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือจากมาตรการที่รัฐกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติอันเป็นการระงับ ยับยั้ง และแก้ไขปัญหอันเกิดจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสดังกล่าว ให้ดำเนินการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจ ตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชกำหนดนี้ โดยให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย ร่วมกันดำเนินการ (มาตรา ๔)

๓. มาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อเพิ่มเติม นั้น ได้กำหนดให้นอกเหนือจากการให้กู้ยืมเงินตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินเป็นการเฉพาะคราว ภายในวงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อให้สถาบันการเงินให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจ ตามที่กำหนดในพระราชกำหนดนี้ โดยอัตราดอกเบี้ยในการให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงิน ให้คิดในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ หนึ่งต่อปี สำหรับการให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินนั้น อาจทำโดยวิธีการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงิน ที่สถาบันการเงินผู้กู้เป็นผู้ออกก็ได้ และมีให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับแก่การให้กู้ยืมเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยตามพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๖)

๔. กำหนดให้สถาบันการเงินยื่นคำขอกู้ยืมเงินต่อธนาคารแห่งประเทศไทยตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด ภายในหกเดือนนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ แต่ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือต่อไปและยังมีวงเงินเหลืออยู่ ธนาคารแห่งประเทศไทย จะขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปอีกคราวละไม่เกิน ๖ เดือนก็ได้ แต่ไม่เกินสองคราว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด ซึ่งในการให้กู้ยืมเงินตามวรรคหนึ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้สถาบันการเงินผู้กู้ต้องปฏิบัติตามด้วยก็ได้ โดยหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างภาระโดยไม่จำเป็นในการยื่นคำขอ หรือกำหนดให้ผู้เกี่ยวข้องต้องขออนุญาตใด ๆ (มาตรา ๗)

๕. กำหนดให้เงินที่สถาบันการเงินได้รับตามมาตรา ๗ ต้องนำไปใช้ให้กู้ยืมแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด (มาตรา ๘)

๖. กำหนดให้การให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจตามมาตรา ๘ สถาบันการเงินต้องดำเนินการตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๙)

๖.๑ วงเงินที่ผู้กู้ยืมต้องเป็นการให้สินเชื่อเพิ่มเติมจากยอดหนี้เดิมไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของยอดหนี้คงค้าง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่ไม่รวมถึงยอดหนี้คงค้างของวงเงินสินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การ

กำกับ วงเงินสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ และวงเงินสินเชื่อบัตรเครดิต ทั้งนี้วงเงินที่ให้ผู้ยืมดังกล่าวต้องไม่มีผลกระทบต่อวงเงินสินเชื่อที่มีอยู่เดิม

๖.๒ คิดอัตราดอกเบี้ยในส่วนสินเชื่อเพิ่มเติมตาม ข้อ ๖.๑ สำหรับระยะเวลา ๒ ปีแรก ในอัตราไม่เกินร้อยละ ๒ ต่อปี โดยไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยจากผู้กู้เป็นระยะเวลา ๖ เดือนแรกนับแต่วันที่ผู้ประกอบการวิสาหกิจได้รับสินเชื่อเพิ่มเติม ส่วนดอกเบี้ยที่ไม่เรียกเก็บ ให้สถาบันการเงินได้รับการชดเชยพร้อมกับการกำหนดการจ่ายเงินชดเชยความเสียหายตามมาตรา ๑๑ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด ซึ่งในการให้ผู้ยืมเงิน ให้สถาบันการเงินได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนการจำนองอสังหาริมทรัพย์และอาคารชุด และการจดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ อันเนื่องมาจากการให้ผู้ยืมเงินตามมาตรการในพระราชกำหนดนี้

๗. กำหนดให้สถาบันการเงินชำระคืนเงินที่ได้กู้ยืมตามพระราชกำหนดนี้พร้อมดอกเบี้ย แก่ธนาคารแห่งประเทศไทยภายใน ๒ ปีนับแต่วันที่ได้รับเงินกู้ (มาตรา ๑๐)

๘. กำหนดให้ในกรณีที่สถาบันการเงินได้รับความเสียหายจากการให้ผู้ยืมเงินตามมาตรา ๙ ให้สถาบันการเงินที่ได้รับความเสียหายได้รับชดเชยความเสียหายตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า (มาตรา ๑๑)

๘.๑ ร้อยละ ๗๐ ของจำนวนเงินที่สถาบันการเงินต้องกันสำรองเพิ่มเติมจากยอดหนี้รวมของลูกหนี้คุณด้วยอัตราส่วนของยอดหนี้ใหม่ตามพระราชกำหนดนี้กับยอดหนี้รวม สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจที่มีวงเงินสินเชื่อไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๘.๒ ร้อยละ ๖๐ ของจำนวนเงินที่สถาบันการเงินต้องกันสำรองเพิ่มเติมจากยอดหนี้รวมของลูกหนี้ คุณด้วยอัตราส่วนของยอดหนี้ใหม่ตามพระราชกำหนดนี้ กับยอดหนี้รวม สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจที่มีวงเงินสินเชื่อเกิน ๕๐ ล้านบาทขึ้นไป ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

วิธีการคำนวณความเสียหายและความเสียหายที่พึงได้รับการชดเชย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

เมื่อครบ ๒ ปี ๖ เดือนนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยดำเนินการคำนวณเงินชดเชยตามมาตรา ๙ วรรคสองและมาตรานี้ แล้วเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อดำเนินการต่อไป

๙. กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการจ่ายเงินชดเชย ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา รองผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยคนหนึ่ง ซึ่งผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยมอบหมาย ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะและผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการ และให้พนักงานที่ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยมอบหมาย เป็นเลขานุการให้คณะกรรมการสิ้นสุดลง เมื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการเสร็จสิ้นแล้ว (มาตรา ๑๒)

๑๐. กำหนดให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๓)

๑๐.๑ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินชดเชยให้แก่สถาบันการเงินตามมาตรา ๙ วรรคสอง และมาตรา ๑๑

๑๐.๒ ตรวจสอบการคำนวณเงินชดเชยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดตามมาตรา ๙ วรรคสอง และมาตรา ๑๑

๑๐.๓ แจ้งให้กระทรวงการคลังทราบถึงจำนวนเงินชดเชยและสถาบันการเงินที่ได้รับเงินชดเชย

สถาบันการเงินใดมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับความเสียหาย จำนวนความเสียหาย หรือค่าชดเชย ให้เสนอข้อโต้แย้งนั้นต่อคณะกรรมการภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับการได้รับเงินชดเชย ซึ่งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

๑๑. กำหนดให้เมื่อได้รับแจ้งตามข้อ ๑๐.๓ แล้ว ให้กระทรวงการคลังเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเป็นประการใด ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่ต้องมีการจ่ายเงินชดเชย ให้กระทรวงการคลังดำเนินการจ่ายให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อมิให้เป็นภาระแก่สถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องเกินสมควร (มาตรา ๑๔)

๑๒. การชะลอการชำระหนี้ นั้น ได้กำหนดให้เพื่อเป็นการบรรเทาผลกระทบอันเกิดจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้สถาบันการเงินชะลอการชำระหนี้เงินต้น และดอกเบี้ยของผู้ประกอบธุรกิจที่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินแต่ละแห่งไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท หรือลูกหนี้อื่นได้ การชะลอการชำระหนี้ดังกล่าว มิให้ถือว่าเจ้าหนี้ผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ หรือลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ ซึ่งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการชะลอการชำระหนี้ ระยะเวลาการชะลอการชำระหนี้ และวิธีการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยที่ชะลอไว้ ให้เป็นไปตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด (มาตรา ๑๕)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ